

Skyddad natur 2021-12-31

Diagram, kartor m.m. från SCB:s rapport

Sveriges officiella
statistik

Hamra nationalpark

Sammanfattning

Tabell 1. Formellt skyddad natur 2021-12-31

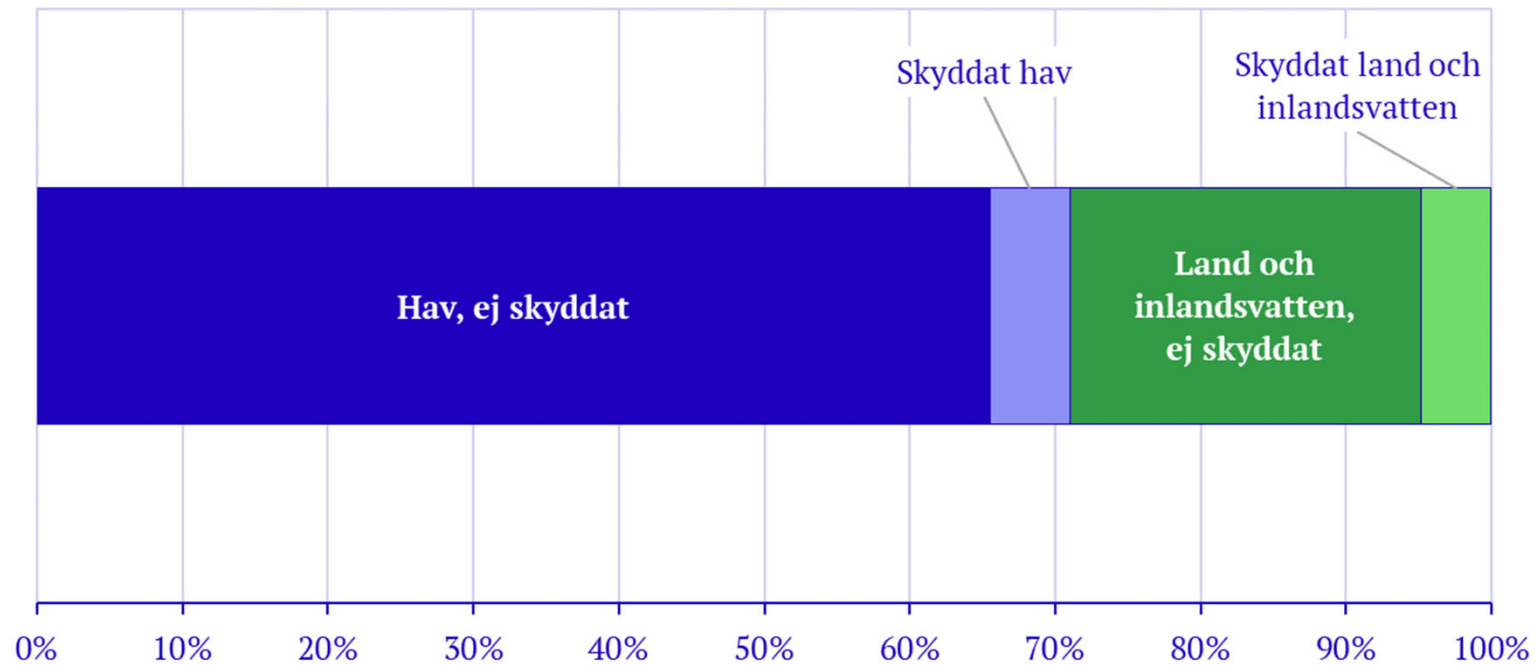
Instrument för skydd	Antal	Totalt		Land och inlandsvatten		Havsvatten	
		Areal i hektar	Andel	Areal i hektar	Andel	Areal i hektar	Andel
Miljöbalken, permanent formellt skydd							
Nationalparker	30	743 502	1,4%	697 561	1,6%	45 941	0,6%
Naturreservat	5 342	5 040 985	9,5%	4 339 466	9,7%	701 520	8,6%
Naturvårdsområden	89	149 346	0,3%	123 014	0,3%	26 332	0,3%
Biotopskyddsområden i skogsmark	8 617	32 713	0,1%	32 710	0,1%	3	0,0%
Övrigt biotopskyddsområde	129	475	0,0%	328	0,0%	146	0,0%
Nationalstadsparken	1	2 614	0,0%	1 821	0,0%	794	0,0%
Natura 2000-områden	4 125	7 802 894	12,4%	5 797 073	13,0%	2 005 821	9,1%
Miljöbalken totalt, utan överlapp		8 850 626	14,3%	6 544 710	14,6%	2 305 916	12,8%
Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd							
Naturvårdsavtal	5 769	167 931	0,3%	167 881	0,4%	50	0,0%
Inomstatliga överenskommelser							
Fortifikationsverket	56	32 270	0,1%	32 214	0,1%	56	0,0%
Samtliga instrument, utan överlapp		9 029 841	14,7%	6 723 821	15,0%	2 306 019	12,8%

Tema 2021

Internationell statistik och rapportering

Diagram 1. Skyddad natur i världen, maj 2021

Källa: WDPA.

Andelar avser hela jordklotets yta, enligt statistik från WDPA.

Diagram 2. Skyddad natur inom EU, Schweiz och Norge 2021

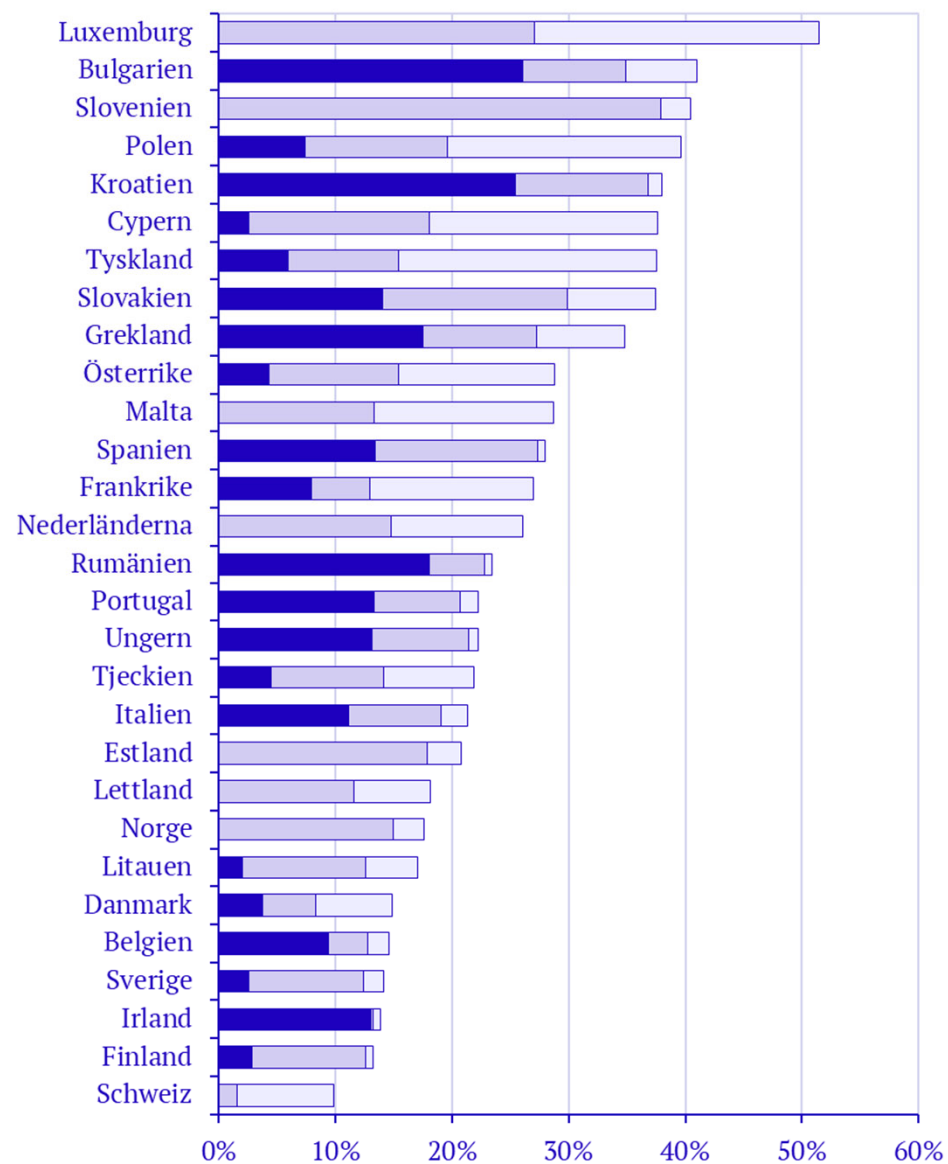
Andel av total areal land- och inlandsvatten

■ Natura 2000

■ Natura 2000 och nationellt skydd (CDDA)

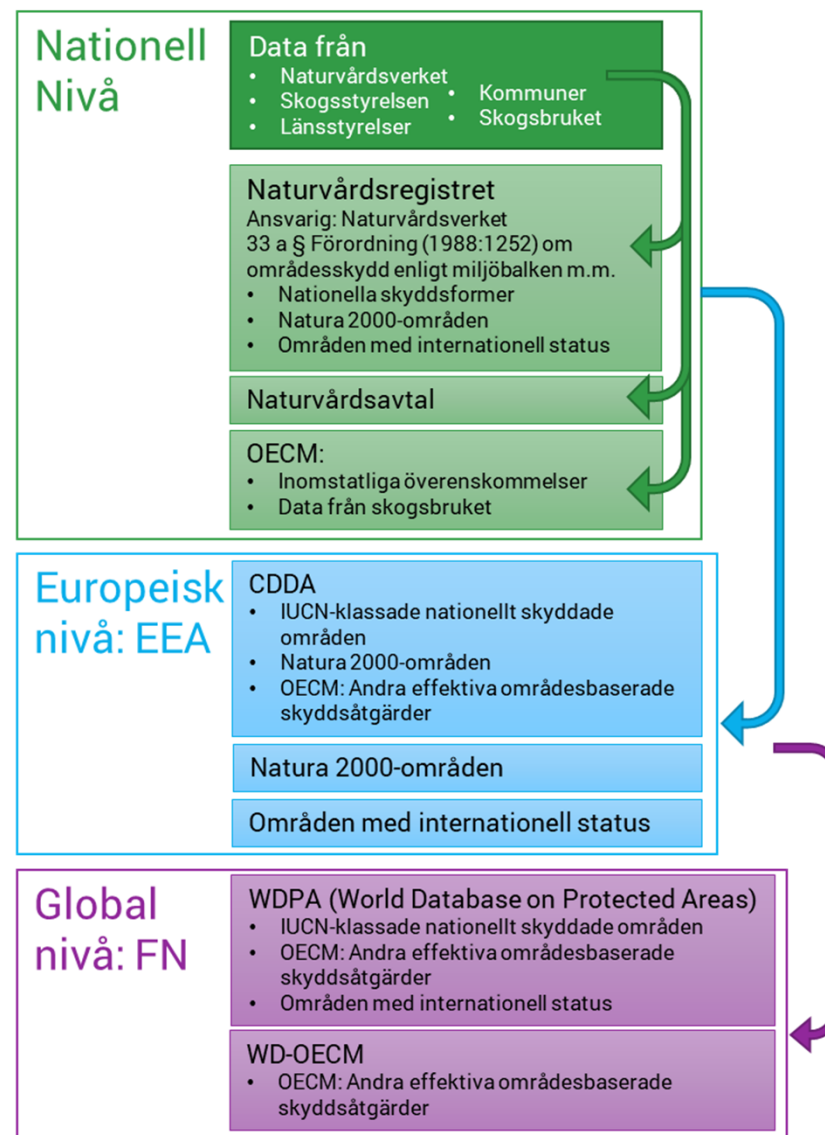
□ Nationellt skydd (CDDA)

Källa: Europeiska miljöbyrån EEA

Figur 1. Flödesschema över internationell rapportering av skyddade områden och OECM

Källa: Naturvårdsverket och SCB

Tabell 2. Tillkommande rapportering av nationella skyddsformer, CDDA
Enligt Naturvårdsverkets rapportering till EEA i mars 2022

Tillkommande inom CDDA	Hektar
Naturvårdsavtal länsstyrelser och Naturvårdsverket	4 700
Naturvårdsavtal, Skogsstyrelsen	53 800
Ekoparker och vitryggsavtal	110 000
Nationalstadsparken	2 600
Summa	171 100

Källa: Naturvårdsverket.
Arealer är avrundade till
jämn 100-tal.

Tabell 3. Tillkommande rapportering av OECM
Enligt Naturvårdsverkets rapportering till EEA i mars 2022

Tillkommande inom OECM	Hektar
Överenskommelse med Fortifikationsverket	32 300
Frivilliga avsättningar inom SCA:s mångfaldsparker	3 700
Summa	36 000

Källa: Naturvårdsverket.
Arealer är avrundade till
jämn 100-tal.

Årligt tema

Tidigare teman i statistikrapporten om skyddad natur (efter statistikens referensår):

- 2020: Kommunalt skyddad natur
- 2019: Agenda 2030 och skydd av marina miljöer
- 2018: Nationella marktäckedata (NMD)
- 2017: Våtmarker och myrar
- 2016: Friluftsliv och skyddad natur
- 2015: Grön infrastruktur
- 2014: Skydd av skog jämfört med skogsbruk

Historik – 112 år av skyddad natur i Sverige

Viktiga årtal i utvecklingen av skyddad natur

1909

De första nationalparkerna
bildas

1912

De första naturreservaten
bildas

1964

Naturvårdslagen gör det
enklare att bilda
naturreservat

1978

Urskogsinventeringen
inleds

1988

Stora fjällurskogar blir
naturreservat

1992

Sverige skriver under
konventionen om biologisk
mångfald, vilken blir
vägledande för skydd av
natur.

1995

Sverige blir en del av EU:s
nätverk för skyddad natur:
Natura 2000

1999

Riksdagen antar 15
miljökvalitetsmål och
Miljöbalken träder i kraft

Diagram 3. Skyddad natur per instrument, 1909 till 2021

Ackumulerad totalareal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet SCI)

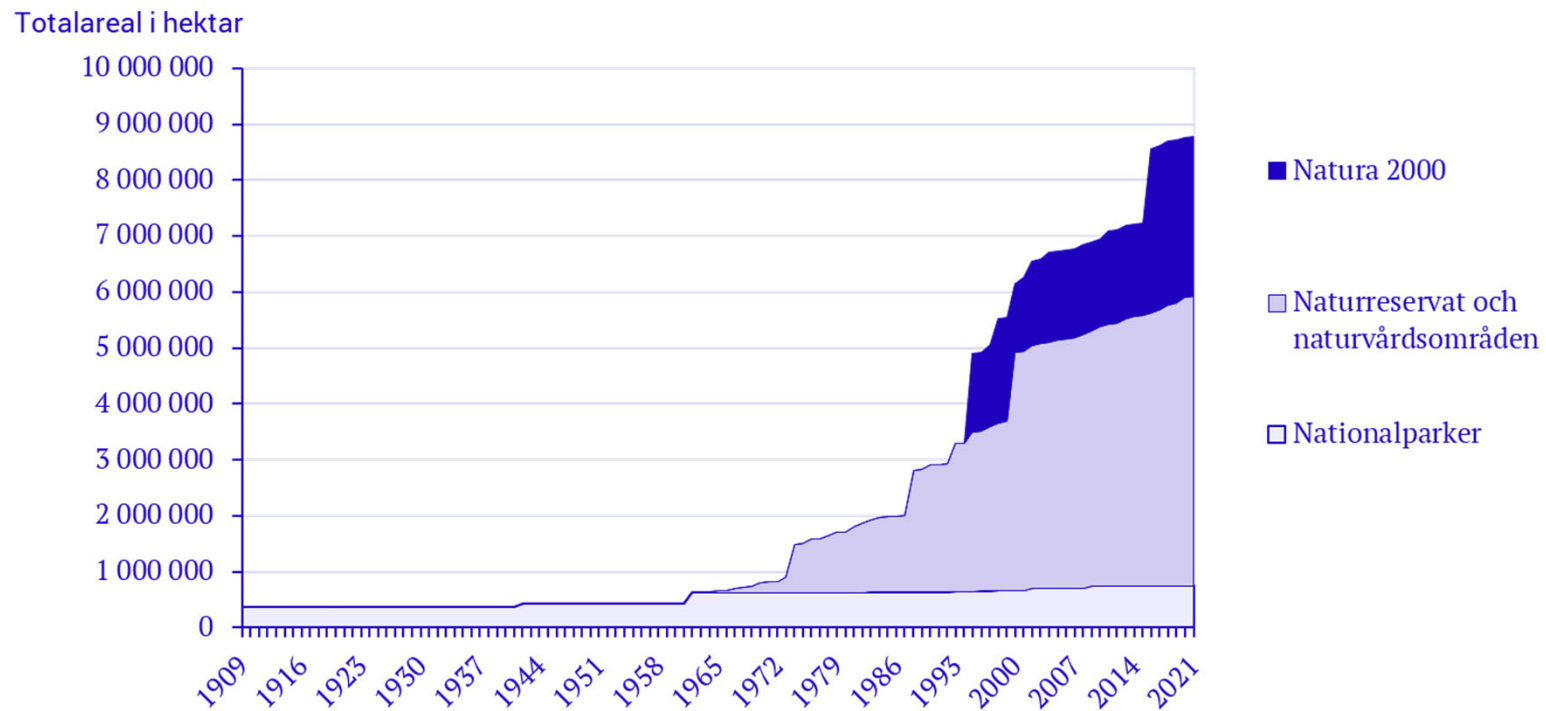

Diagram 4. Skyddad natur per naturtyp 1909 till 2021

Akkumulerad areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

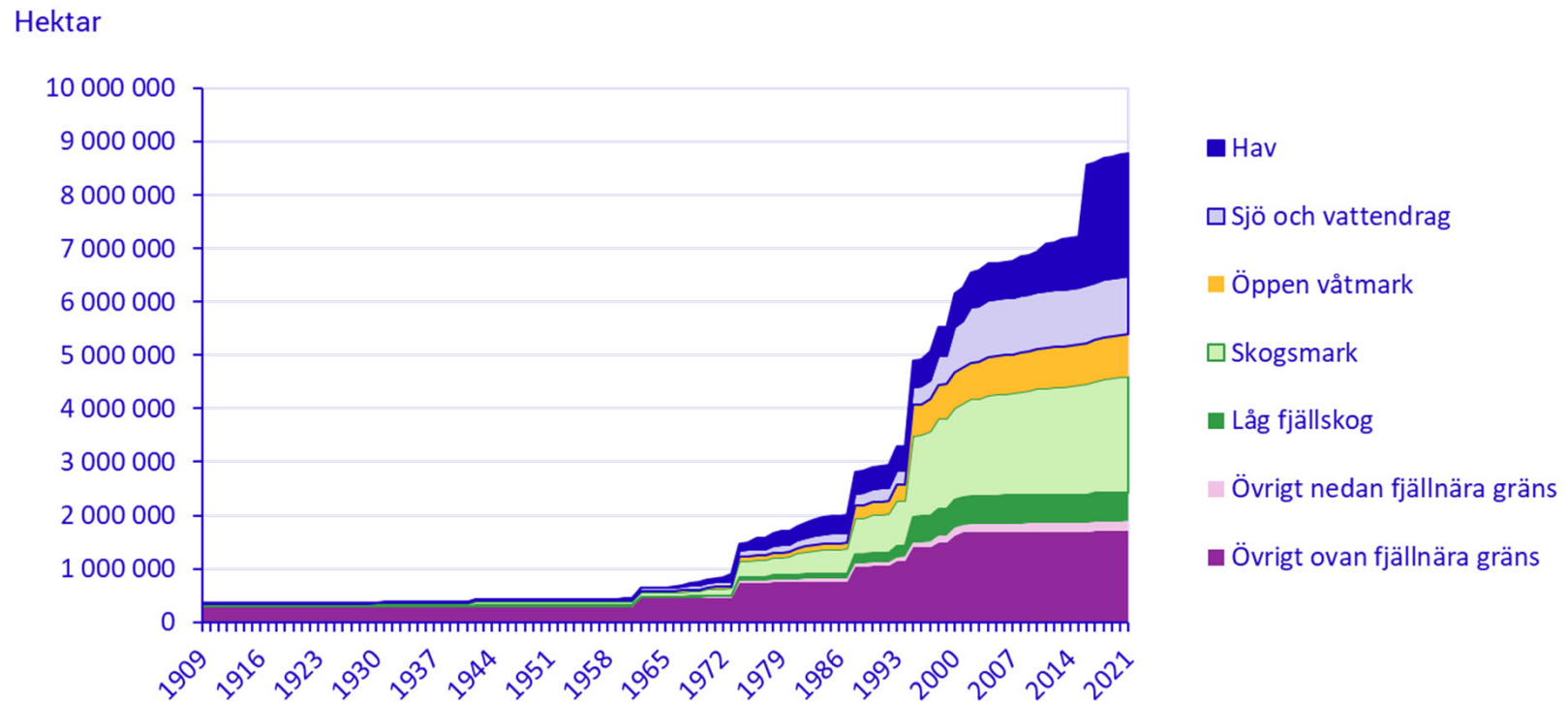

Diagram 5. Nytillkommen skyddad areal per naturtyp, per år 2000 till 2021

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Diagrammet visar skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

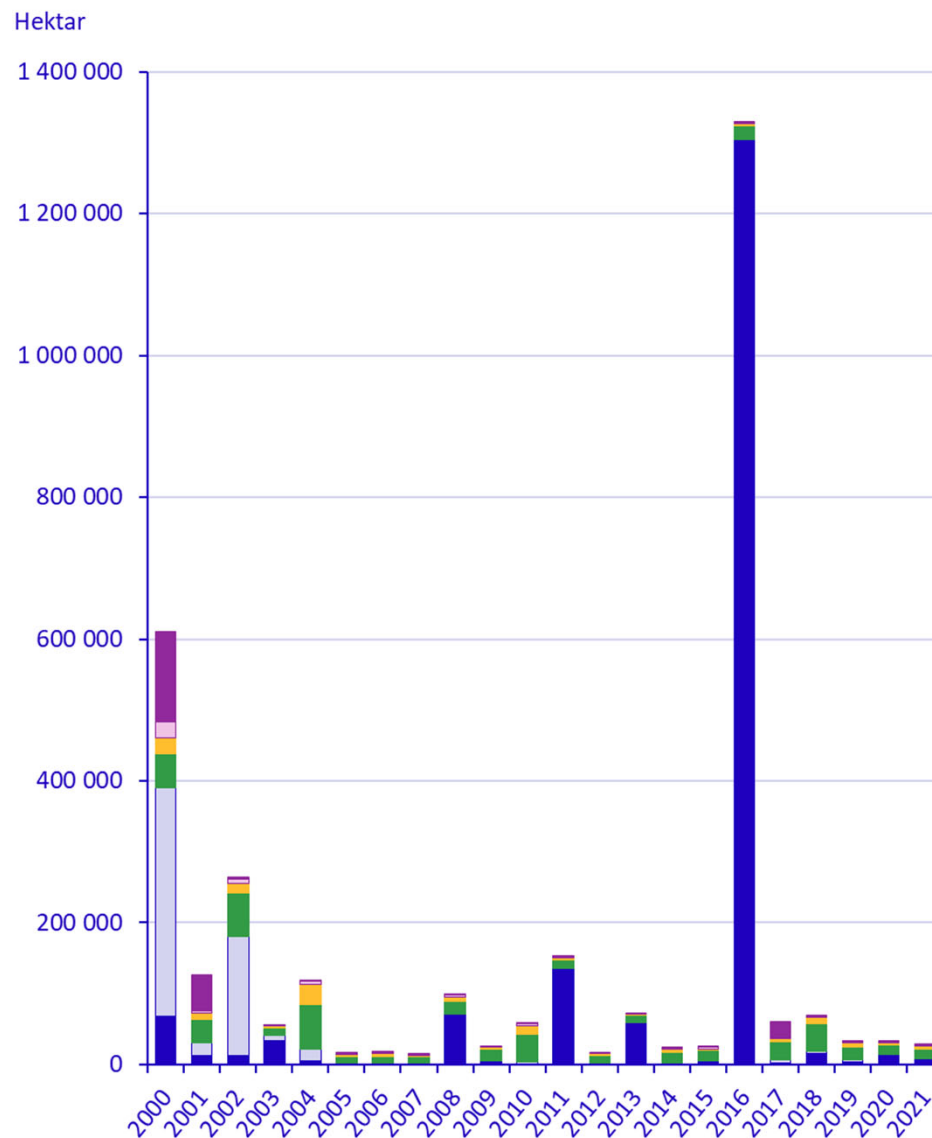

Diagram 6. Nytillkommen skyddad natur per naturtyp, summa 2000 till 2021

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

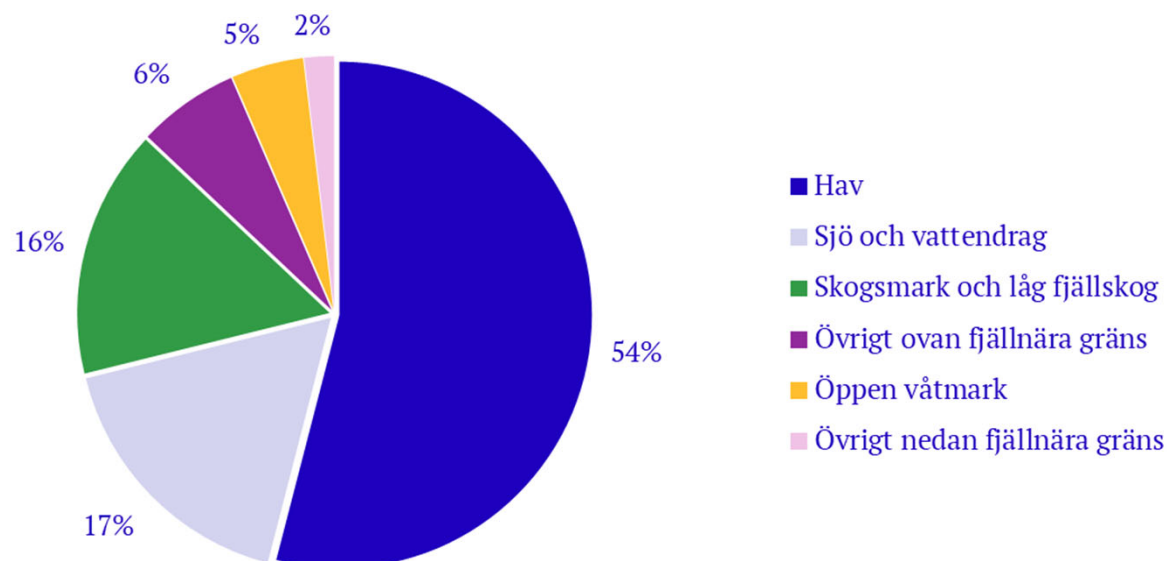
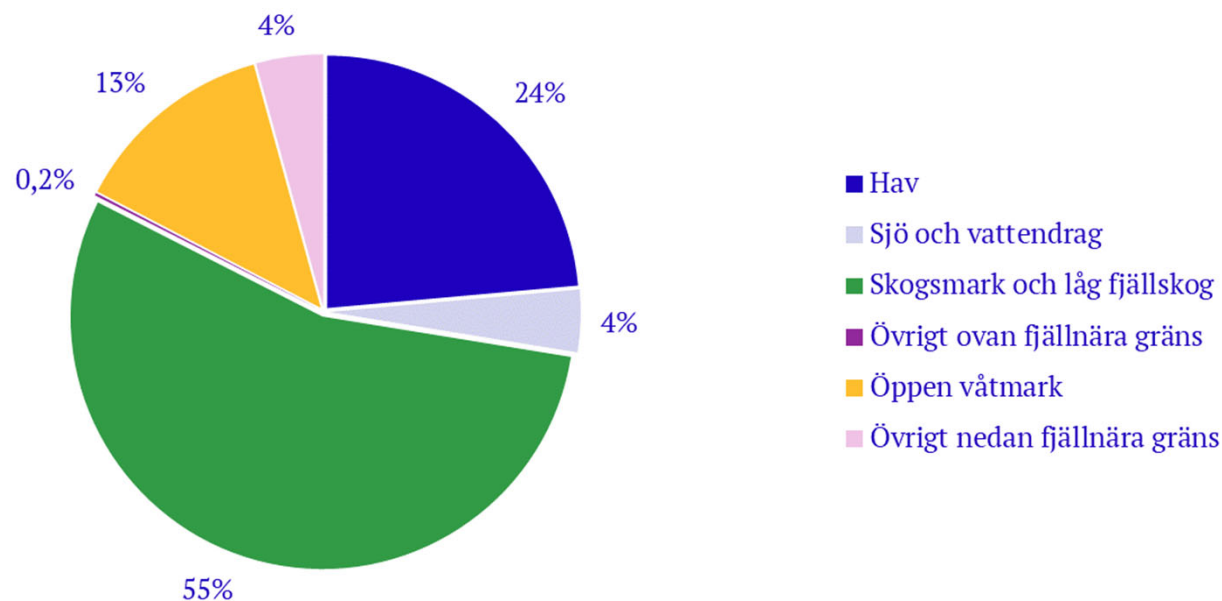

Diagram 7. Nytillkommen skyddad natur per naturtyp 2021

Areal för nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden (habitatdirektivet, SCI)

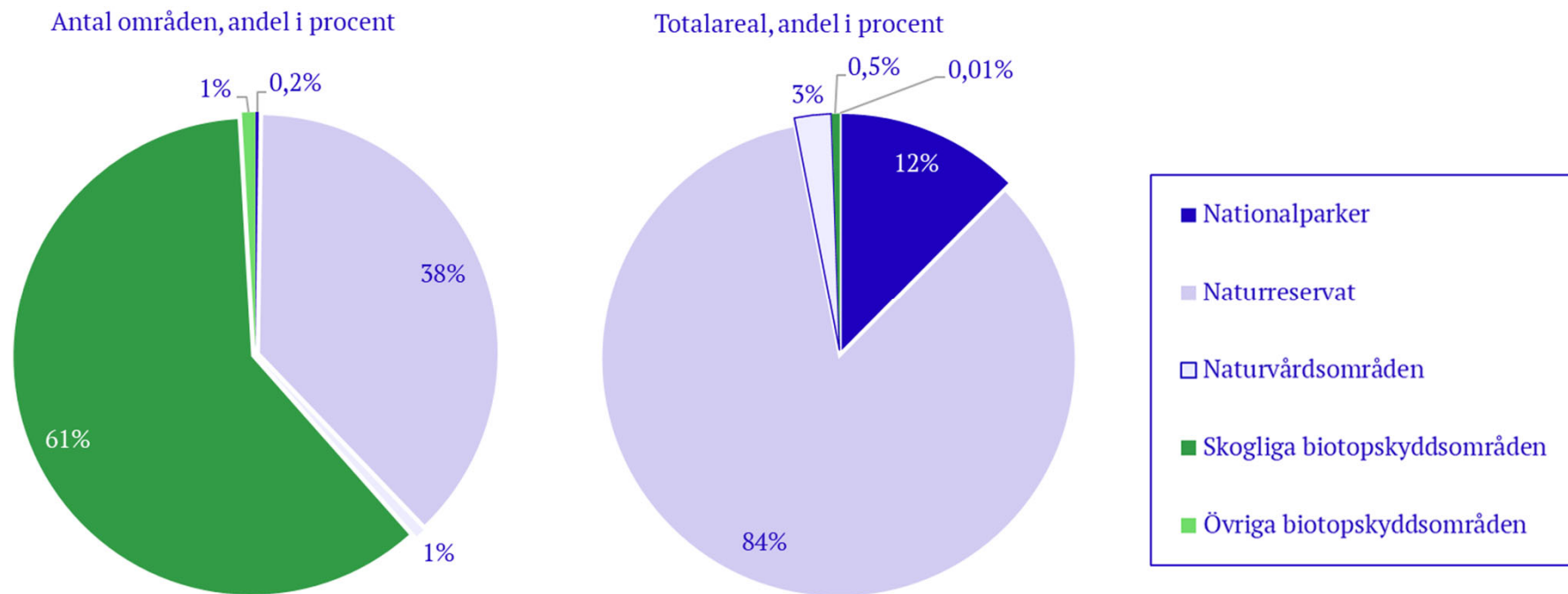

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Diagrammet visar skyddad natur utifrån gällandedatum (laga kraft). Utökningar av redan gällande områden redovisas på ursprungligt gällandedatum.

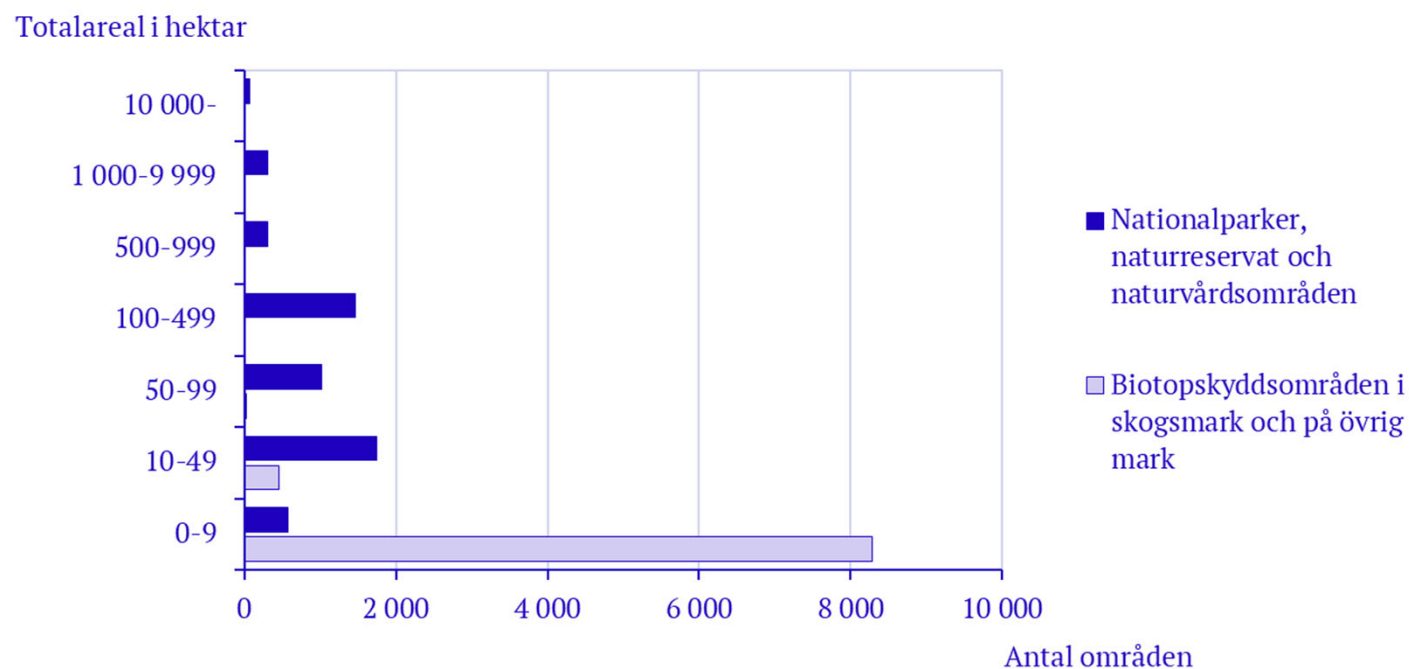
Antal och areal per instrument för skydd

Diagram 8 och 9. Antal områden och totalareal per instrument, 2021-12-31

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

Diagram 10. Antal skyddade områden per storleksklass, 2021-12-31

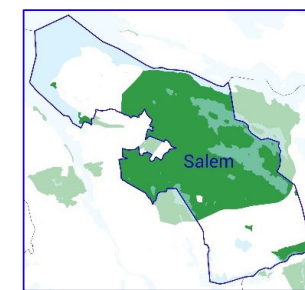
Källa: Naturvårdsregistret och SCB

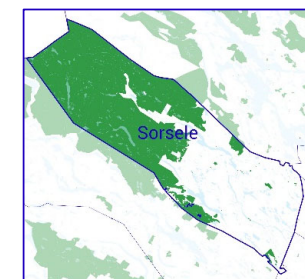
Tabell 4. Tio-i-topp, andel skyddad landareal per kommun 2021-12-31
Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden

Län	Kommun	Skyddad landareal i hektar	Andel av kommunens hela landareal
Stockholms län	Salem	3 181	59%
Västerbottens län	Sorsele	415 226	56%
Stockholms län	Vaxholm	2 927	51%
Norrbottnens län	Jokkmokk	856 070	49%
Stockholms län	Tyresö	3 038	44%
Norrbottnens län	Gällivare	631 343	40%
Stockholms län	Huddinge	4 937	38%
Stockholms län	Sollentuna	1 709	33%
Stockholms län	Järfälla	1 583	29%
Dalarnas län	Älvdalen	202 025	29%

Skyddad natur i Salems kommun

Skyddad natur i Sorsele kommun

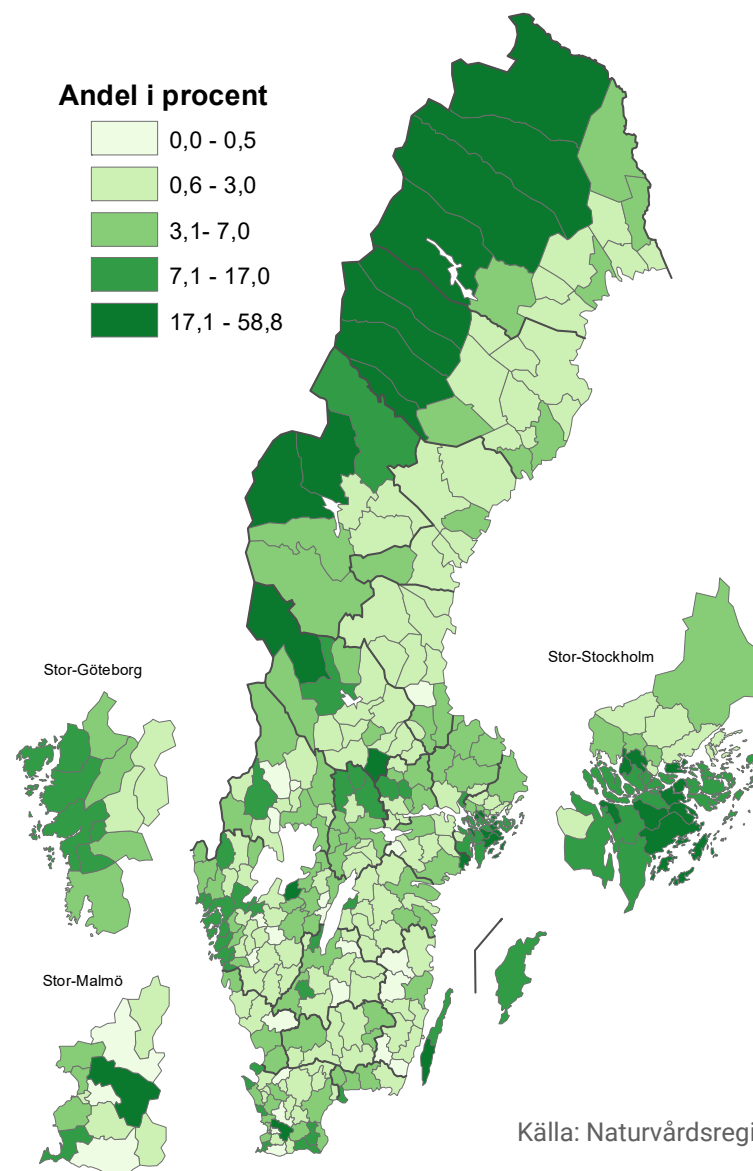

Källa: Naturvårdsregistret och SCB.

Bakgrundskarta med vatten
och kommungräns:
©Lantmäteriet

Karta 1. Andel skyddad landareal per kommun, 2021-12-31

Kartan visar skyddad landareal i
nationalparker, naturreservat,
naturvårdsområden och
biotopskyddsområden (skogliga och övriga),
som andel av kommunens hela landareal.

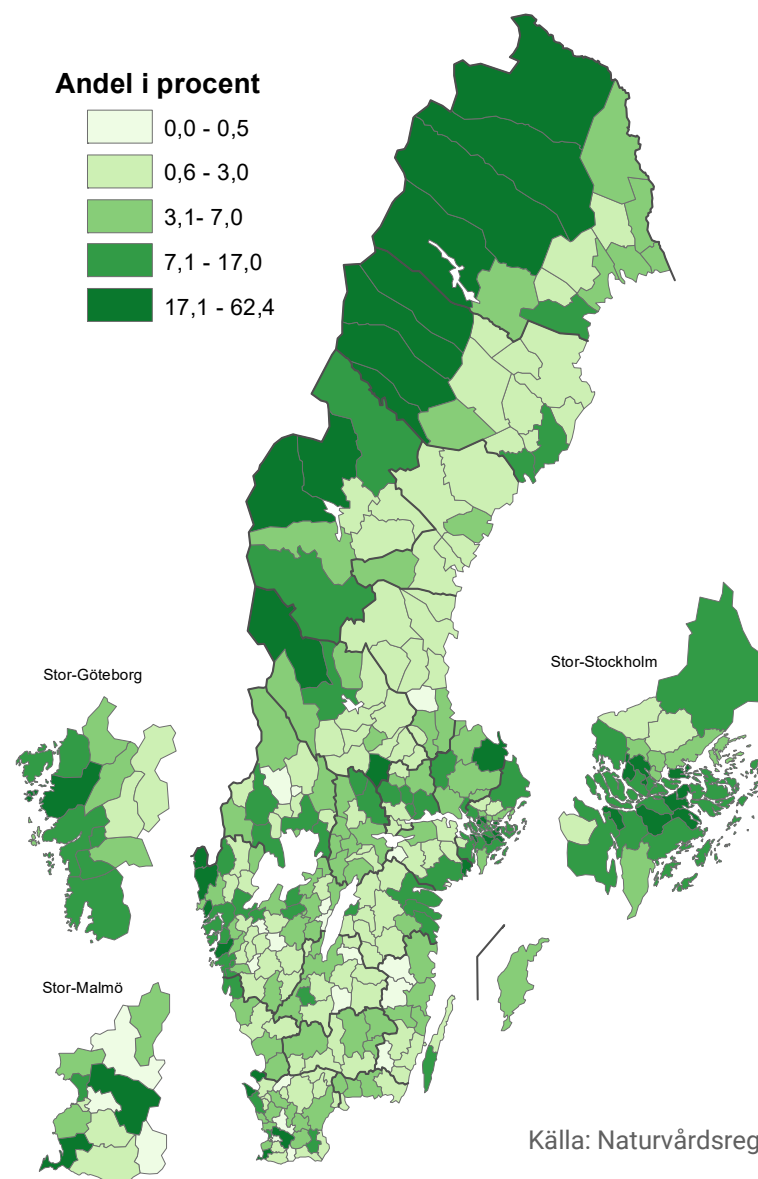

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

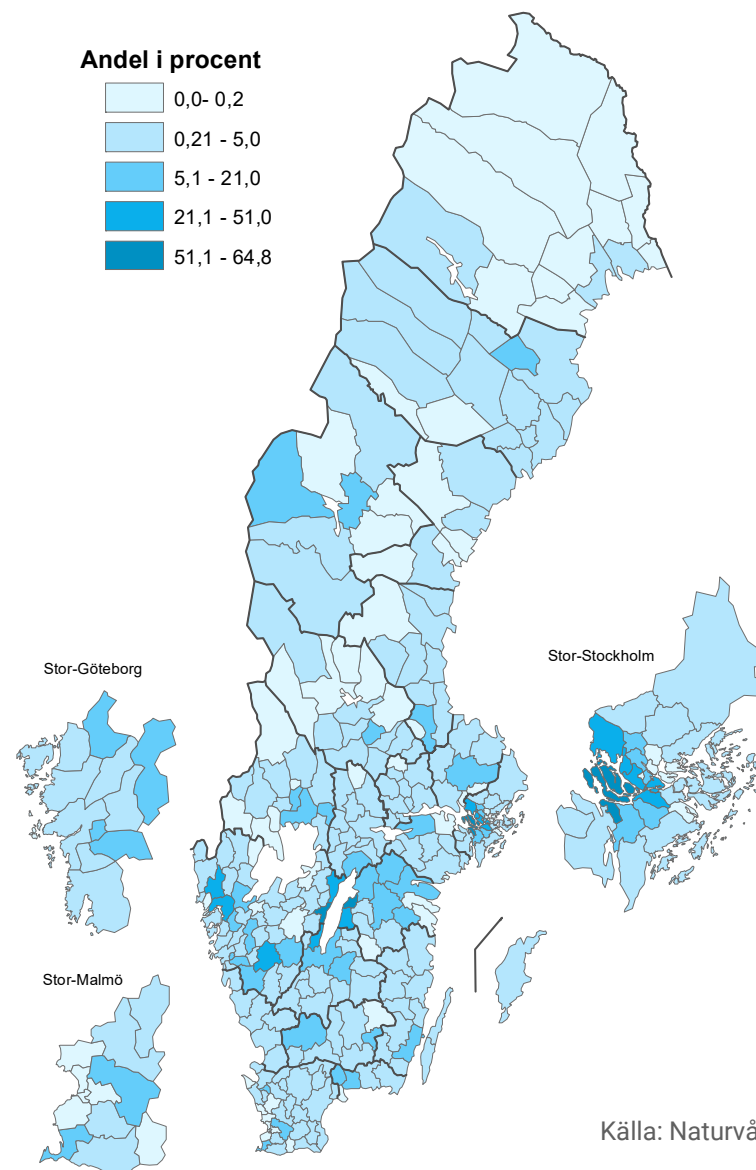
Karta 2. Andel skyddad totalareal per kommun, 2021-12-31

Kartan visar skyddad totalareal i
nationalparker, naturreservat,
naturvårdsområden och
biotopskyddsområden (skogliga och övriga),
som andel av kommunens hela totalareal.

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

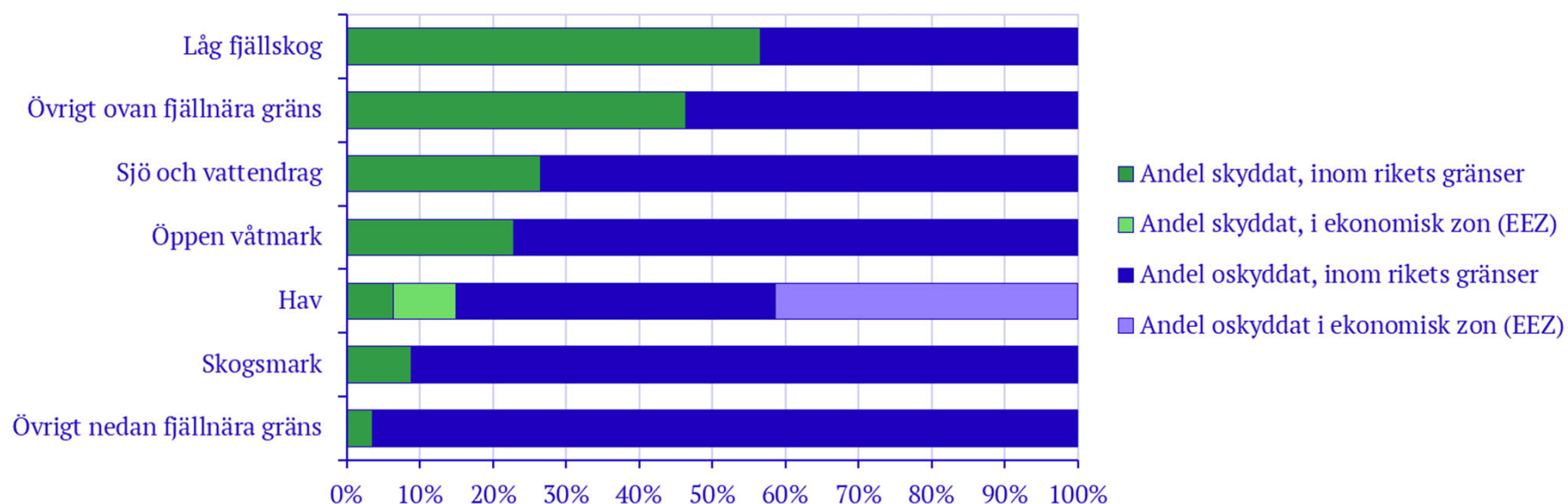
**Karta 3. Vattenskyddsområden per kommun,
andel av totalareal 2021-12-31**

Naturtyper

Diagram 12. Skyddad natur efter naturtyp. Andel formellt skyddad natur av totala arealer i Sverige och inom Sveriges ekonomiska zon, 2021-12-31

Källa: Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Tabell 22. Naturtyper i nationalparker och naturreservat, 2021-12-31

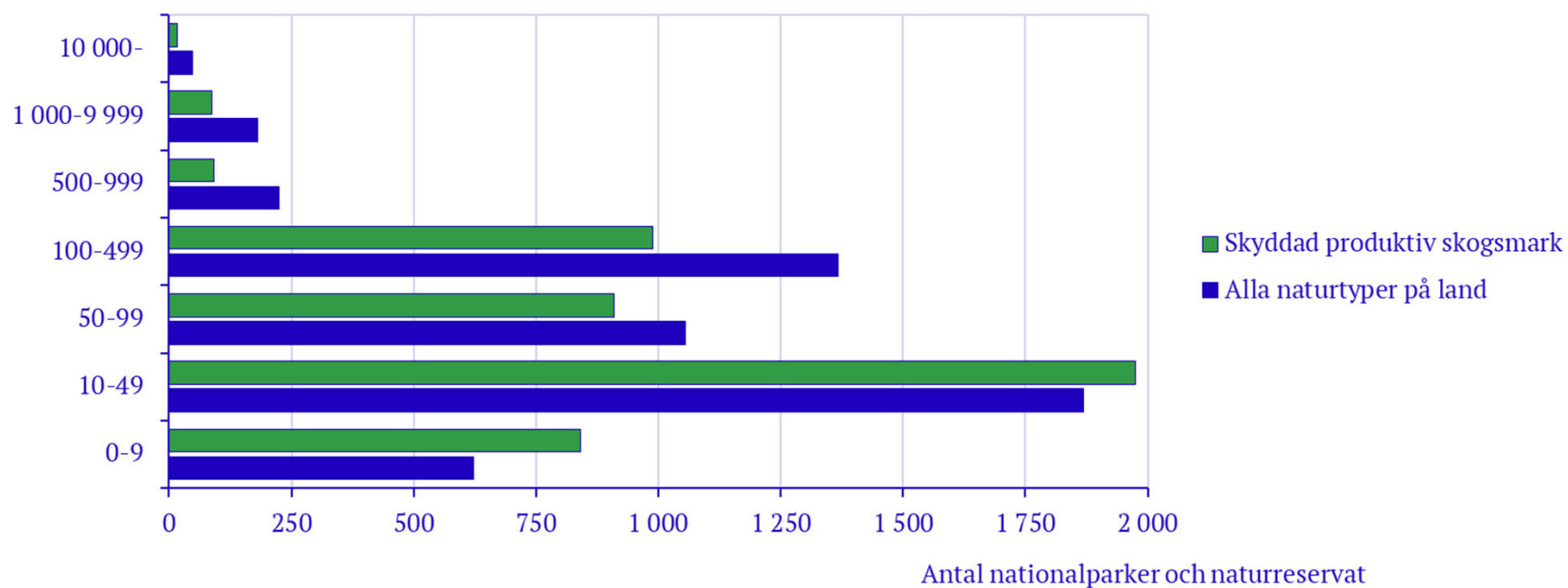
Arealer i hektar avrundade till jämna 100-tal

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Naturtyp	Naturreservat	Nationalparker	Naturreservat och nationalparker	
			Total areal	Med restriktioner mot skogsbruk
Skogsmark				
Tallskog	415 200	27 600	442 800	406 300
Granskog	519 400	17 200	536 600	521 700
Barrblandskog	130 600	9 100	139 600	126 400
Lövblandad barrskog	231 000	9 000	240 000	225 900
Triviallövskog	454 700	31 700	486 400	475 600
Ädellövskog	27 100	1 400	28 400	23 000
Triviallövskog med ädellövsinslag	6 800	100	6 900	4 700
Temporärt ej skog	30 700	600	31 300	22 200
Improduktiv skogsmark	841 300	49 300	890 700	878 500
Produktiv skogsmark	974 200	47 300	1 021 500	927 500
<i>varav nedan fjällnära gränsen</i>	<i>553 800</i>	<i>19 700</i>	<i>573 400</i>	<i>479 800</i>
Övrig mark				
Låg fjällskog	464 400	31 400	495 800	
Öppen våtmark	670 000	36 500	706 500	
Åkermark	16 800	0	16 900	
Exploaterad mark	8 800	300	9 100	
Övrig öppen mark ovan fjällnära gräns	961 400	465 900	1 427 300	
Övrig öppen mark nedan fjällnära gräns	87 000	2 800	89 800	
Sjöar och vattendrag	314 200	63 600	377 700	
Hav	702 400	46 000	748 400	
Totalt	5 040 400	743 200	5 783 600	1 806 000

Diagram 13. Antal nationalparker och naturreservat per storleksklass, 2021-12-31

Storleksklass areal i hektar

Källa: Naturvårdsregistret, NMD 1.1 och SCB

Formellt skyddad skogsmark

Figur 2. Överlapp inom formellt skyddad skogsmark

Miljöbalken, permanent formellt skydd som är gällande (har laga kraft)

Nationalparker och skogliga biotopskyddsområden i sin helhet. De delar av gällande naturreservat och naturvårdsområden som har föreskrifter mot skogsbruk.

Miljöbalken, permanent formellt skydd som är gällande (har laga kraft)

Natura 2000 SCI-områden av typen *Sites of Community Interest* (SCI), Habitatdirektivet. Endast områden med utpekade skogshabitat och delar som karterats som potentiella skogshabitat i Natura Naturtypskarteringen NNK.

Jordabalken, tidsbestämt formellt skydd

Naturvårdsverkets naturvårdsavtal, Skogsstyrelsens naturvårdsavtal, vitryggsavtal och ekoparker (endast NO/NS-bestånden).

Inomstatliga överenskommelser, Fortifikationsverket

Överenskommelse från 2010 mellan Naturvårdsverket och Fortifikationsverket avseende särskilt värdefulla naturskogsområden på Fortifikationsverkets marker.

Beslut ej laga kraft, samt markersättningar för blivande naturreservat

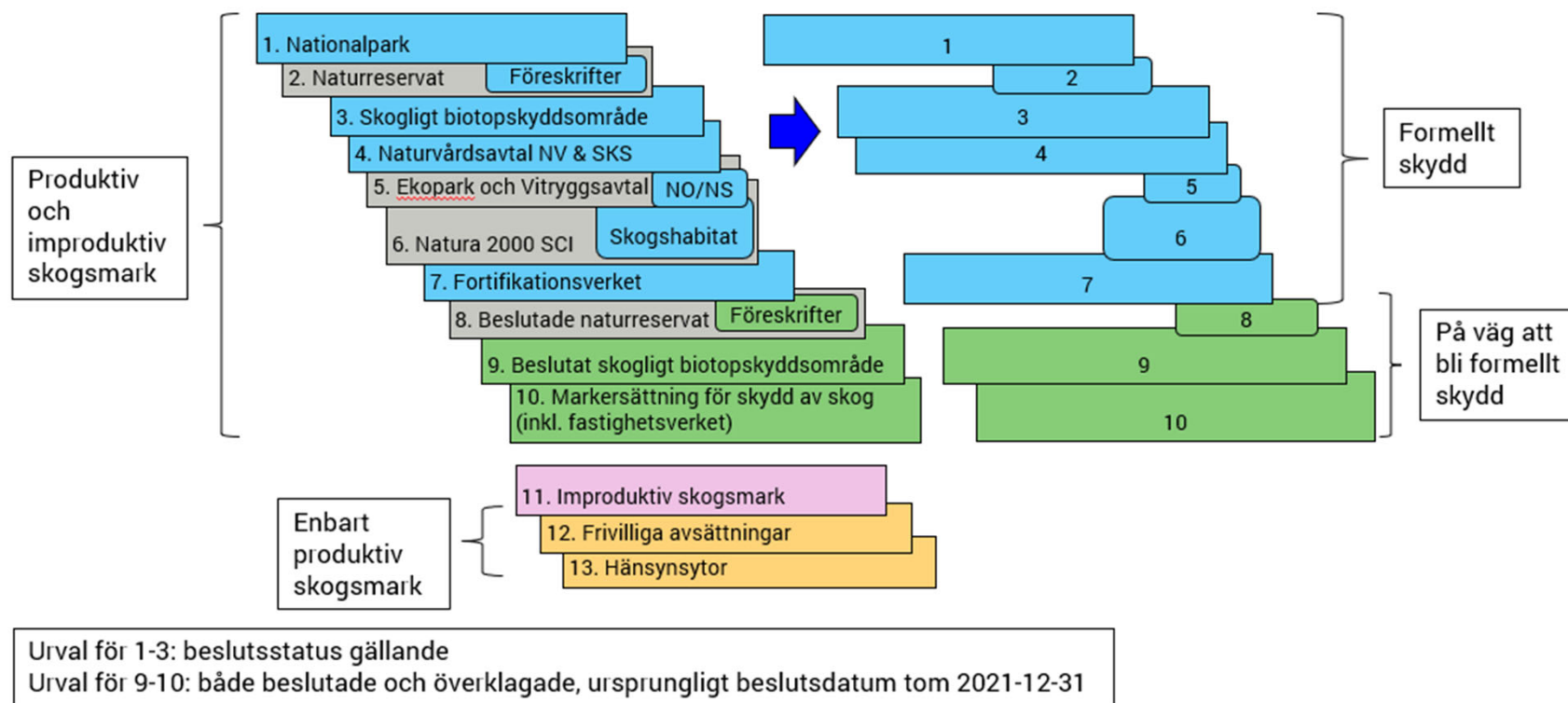
Beslut, ej laga kraft för naturreservat och biotopskyddsområden. Markersättningar för blivande naturreservat. Inkluderar köp, intrångsersättning och bidrag för bildande av naturreservat. Avser områden som är på väg att skyddas formellt, men som befinner sig i ett delsteg i processen.

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Storleken på cirkarna motsvarar de faktiska arealerna. Den gula cirkeln visar endast beslut utan laga kraft och markersättningar som inte överlappar övriga instrument.

Figur 3. Exkludering av överlappande arealer skogsmark

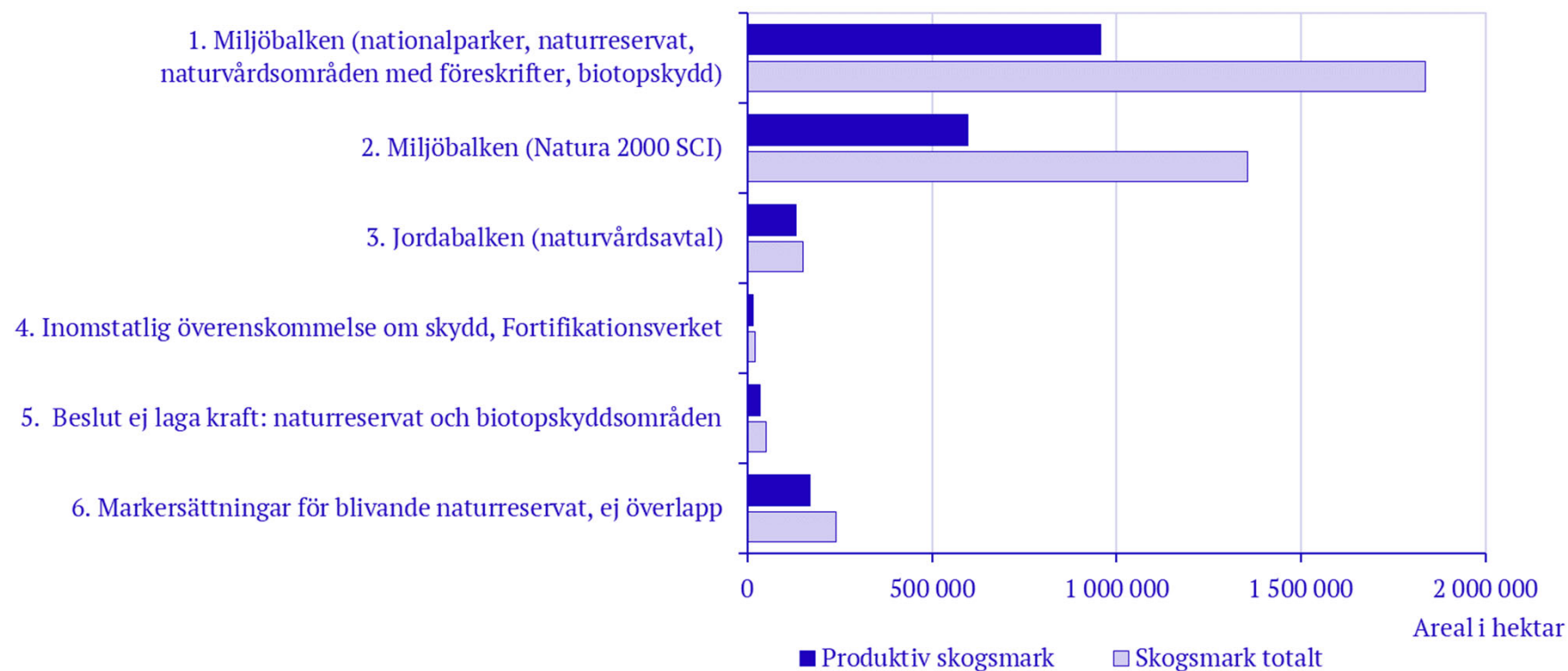

Tabell 29. Formellt skyddad skogsmark med överlappande arealer. 2021-12-31

Arealer i hektar avrundade till jämna 100-tal

Instrument för skydd	Produktiv skogsmark		Skogsmark totalt	
	Areal i hektar	Andel av all produktiv skogsmark	Areal i hektar	Andel av all total skogsmark
1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden med föreskrifter, biotopskydd	956 800	4,2%	1 837 100	6,8%
2. Miljöbalken: Natura 2000 SCI	598 400	2,6%	1 354 200	5,0%
3. Jordabalken: Naturvårdsavtal	130 700	0,6%	151 400	0,6%
4. Inomstatlig överenskommelse om skydd med Fortifikationsverket	15 200	0,1%	20 200	0,1%
5. Beslut ej laga kraft: naturreservat och biotopskyddsområden	34 200	0,1%	49 300	0,2%
6. Markersättningar för blivande naturreservat, ej överlapp	170 300	0,7%	239 300	0,9%
Totalt utan överlappande arealer	1 327 600	5,8%	2 369 800	8,8%

Diagram 15. Formellt skyddad skogsmark med överlappande arealer. 2021-12-31

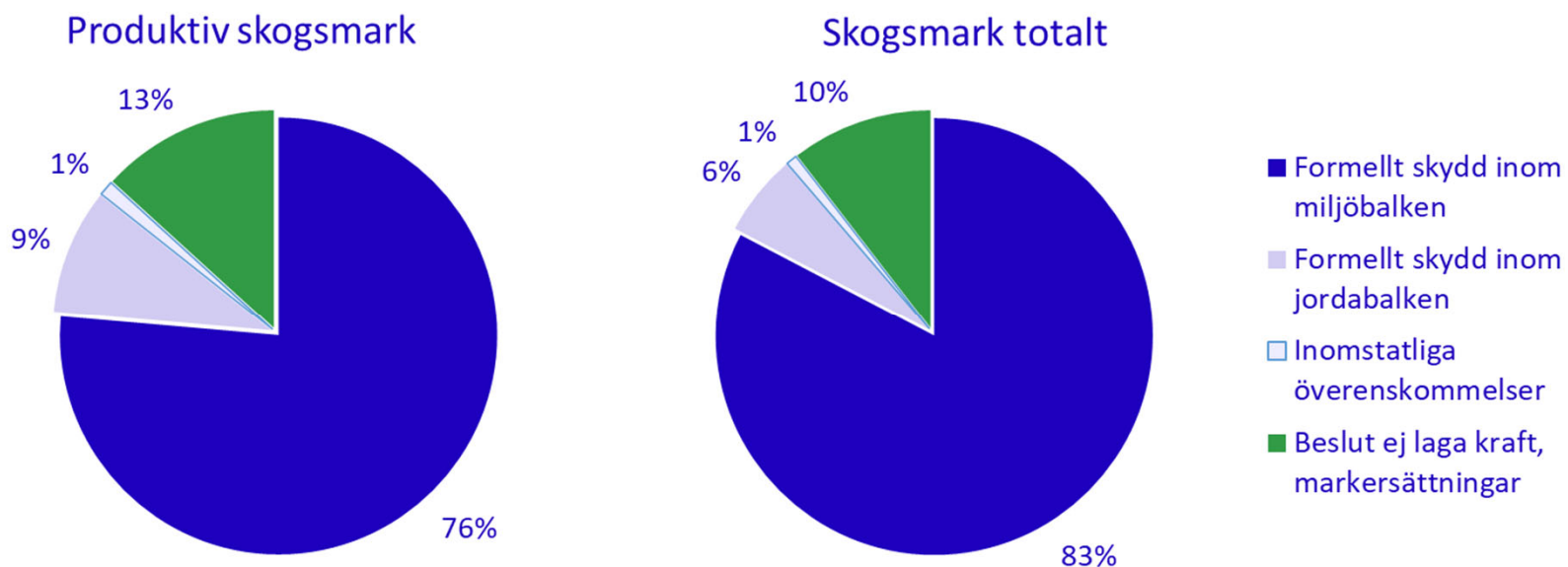

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Tabell 30. Formellt skyddad skogsmark utan överlappande arealer. 2021-12-31
 Arealer i hektar avrundade till jämna 100-tal

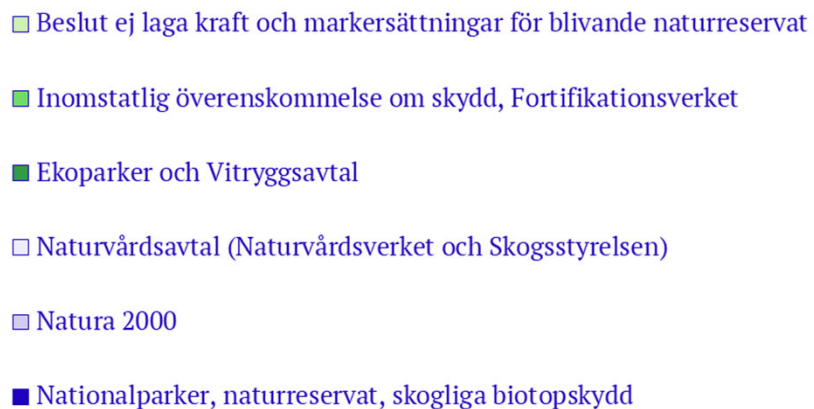
Instrument för skydd	Produktiv skogsmark		Skogsmark totalt	
	Areal i hektar	Andel av all produktiv skogsmark	Areal i hektar	Andel av all total skogsmark
1. Miljöbalken: Nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden med föreskrifter, biotopskydd	956 800	4,2%	1 837 100	6,8%
2. Miljöbalken: Natura 2000 SCI	57 300	0,2%	122 400	0,5%
3. Jordabalken: Naturvårdsavtal med Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen	32 500	0,1%	37 600	0,1%
3. Jordabalken: Naturvårdsavtal av typ ekoparker och vitryggsavtal	91 100	0,4%	105 800	0,4%
4. Inomstatlig överenskommelse om skydd med Fortifikationsverket	14 500	0,1%	19 400	0,1%
5 och 6. Beslut ej laga kraft och markersättningar	175 500	0,8%	247 500	0,9%
Totalt utan överlappande arealer	1 327 600	5,8%	2 369 800	8,8%

Diagram 16 och 17. Formellt skyddad skogsmark utan överlapp mellan instrument, 2021-12-31

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Diagram 18. Formellt skyddad skogsmark ovan och nedan fjällnära gränsen 2021-12-31
 Utan överlapp mellan instrument

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Hektar

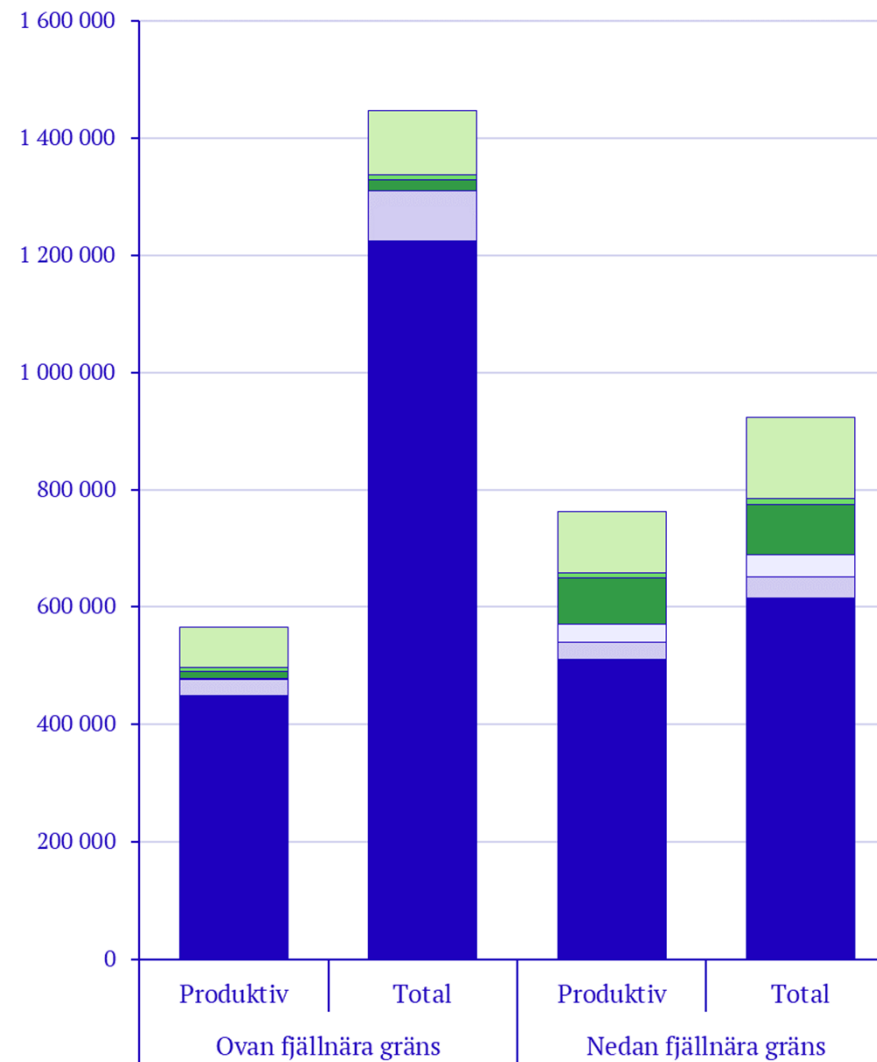
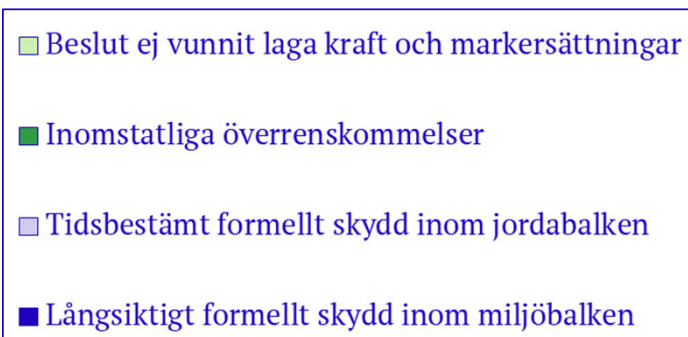
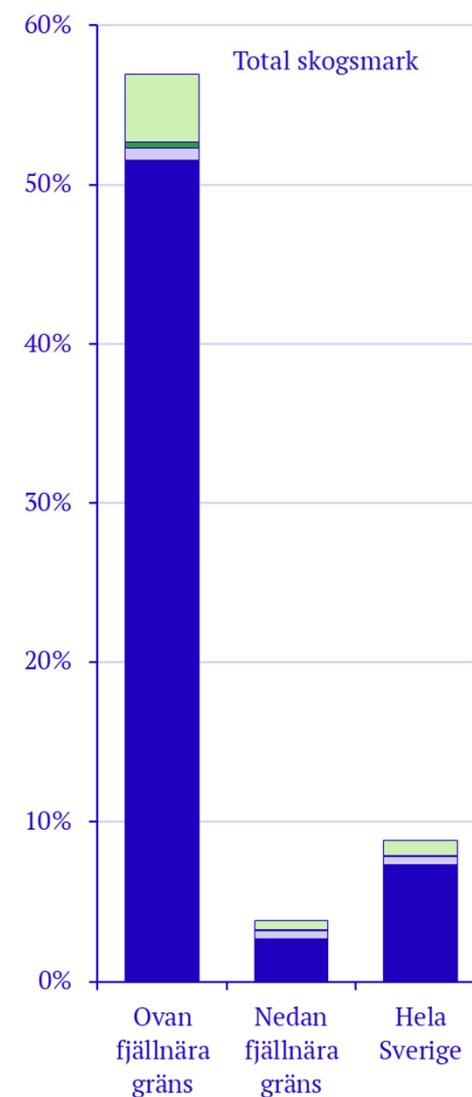
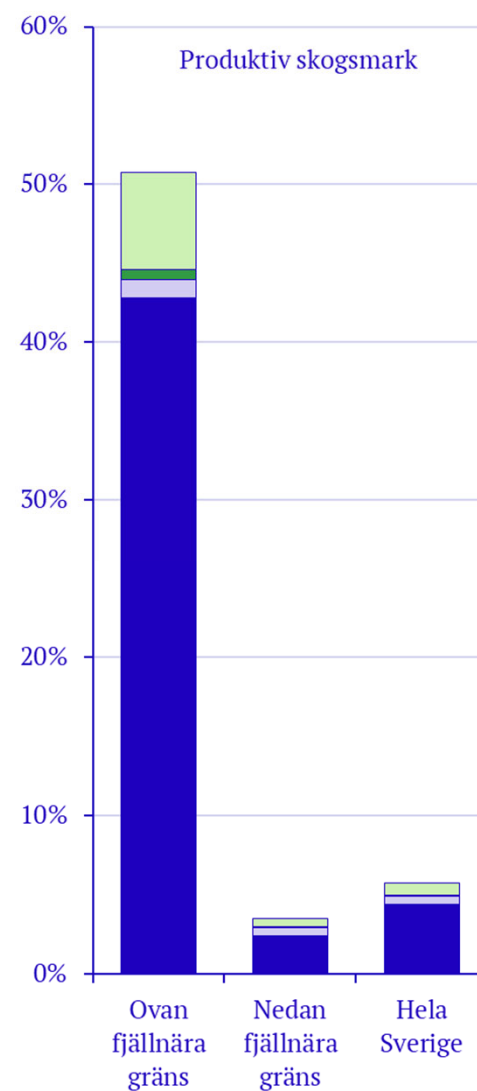

Diagram 19 och 20. Formellt skyddad skogsmark ovan och nedan fjällnära gränsen, andel av totala arealer skogsmark. 2021-12-31

Utan överlapp mellan instrument

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Karta 4. Formellt skyddad skogsmark per region, andel av total skogsmarksareal 2021-12-31

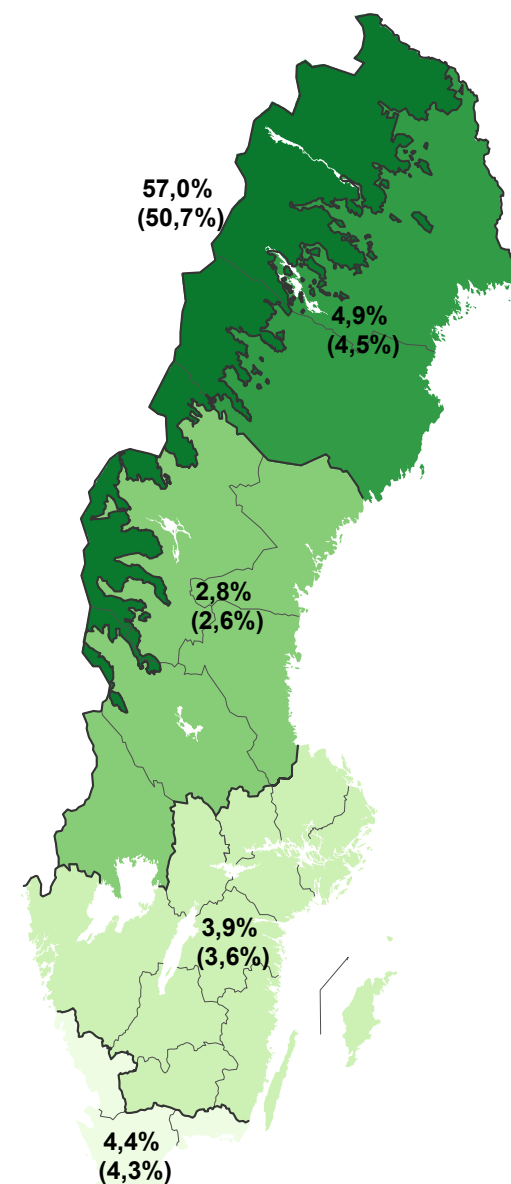
Utan överlapp mellan instrument

Andel i procent:

- Skyddad skogsareal av total skogsareal per region
- Skyddad produktiv skogsareal av total produktiv skogsareal per region (visas inom parentes)

	Fjällnära skog
	Nordboreal skog
	Sydboreal skog
	Boreonemoral skog
	Nemoral skog

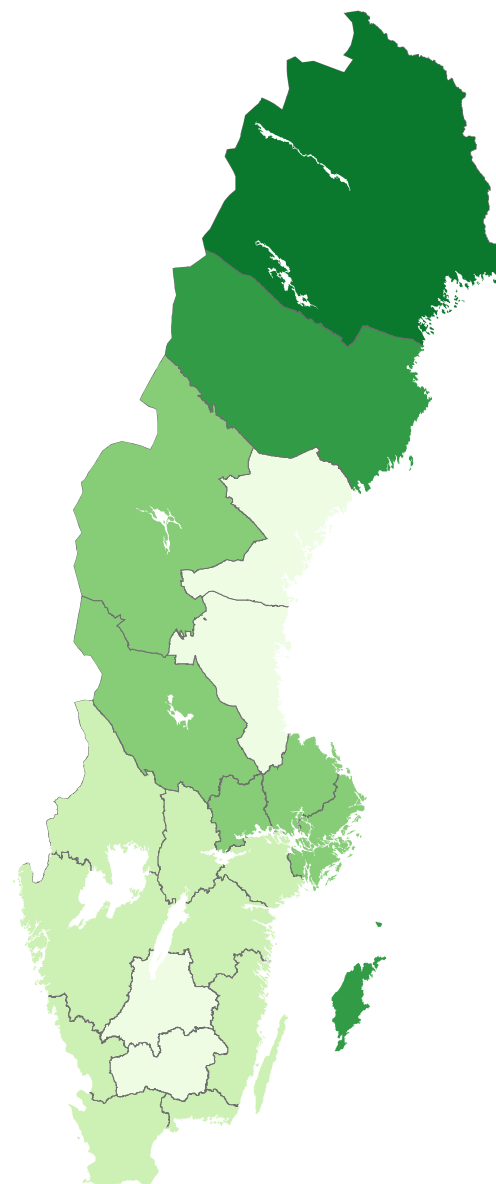
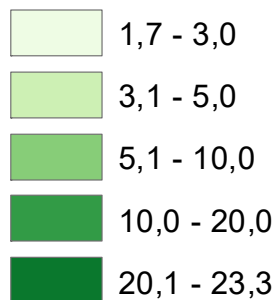
Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Karta 5. Formellt skyddad skogsmark per län, andel av total skogsmarksareal 2021-12-31

Utan överlapp mellan instrument

Andel i procent:
- Skyddad skogsareal av total skogsareal per län

Källa: Naturvårdsregistret NVR och Nationella marktäckedata NMD 1.1.

Skydd av marina miljöer

Tabell 34. Skydd av marina miljöer, regionala havsområden, 2021-12-31

Hektar är avrundat till jämna 100-tal

Regionalt havsområde	Areal skyddat hav, i hektar	Andel av total havsyta
Västerhavet	439 300	32%
Östersjön	1 521 700	17%
Bottniska viken	270 200	5%
Totalt, inklusive ekonomisk zon	2 231 300	14%

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

Överlappande arealer ingår inte.

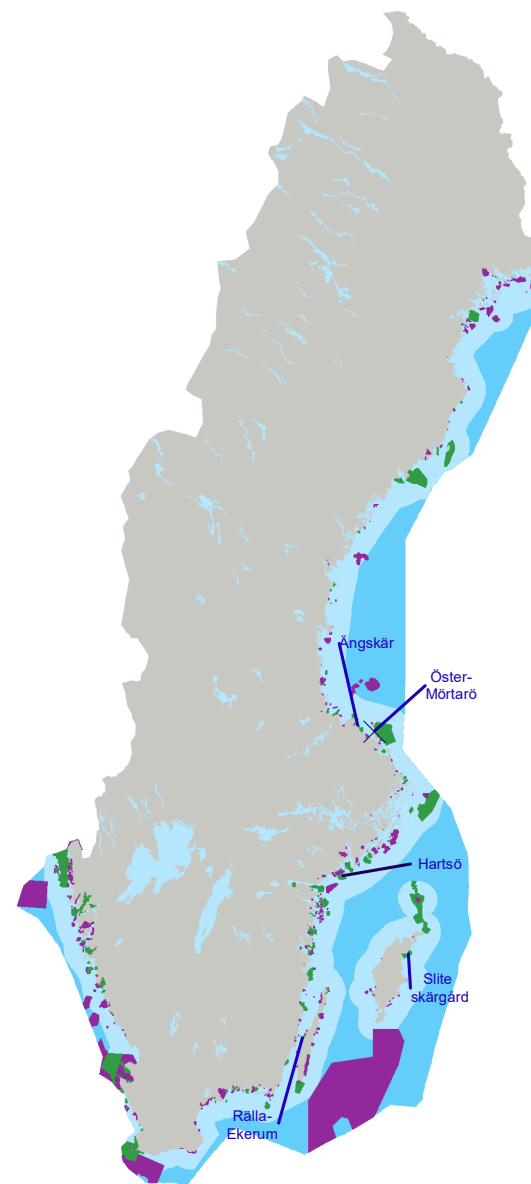
Karta 6. Skydd av marina miljöer 2021-12-31

- Marina nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopsskyddsområden
- Marina Natura 2000-områden (utpekade marina habitat 1110-1180, 1610-1630, 1650 och 8330).
- Ekonomisk zon
- Territorialvatten och inlandsvatten

Områden ser större ut pga påläggning av yttergräns. Nationalpark, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopsskyddsområden kan överlappa Natura 2000-områden.

Nya marina naturreservat är namnsatta.

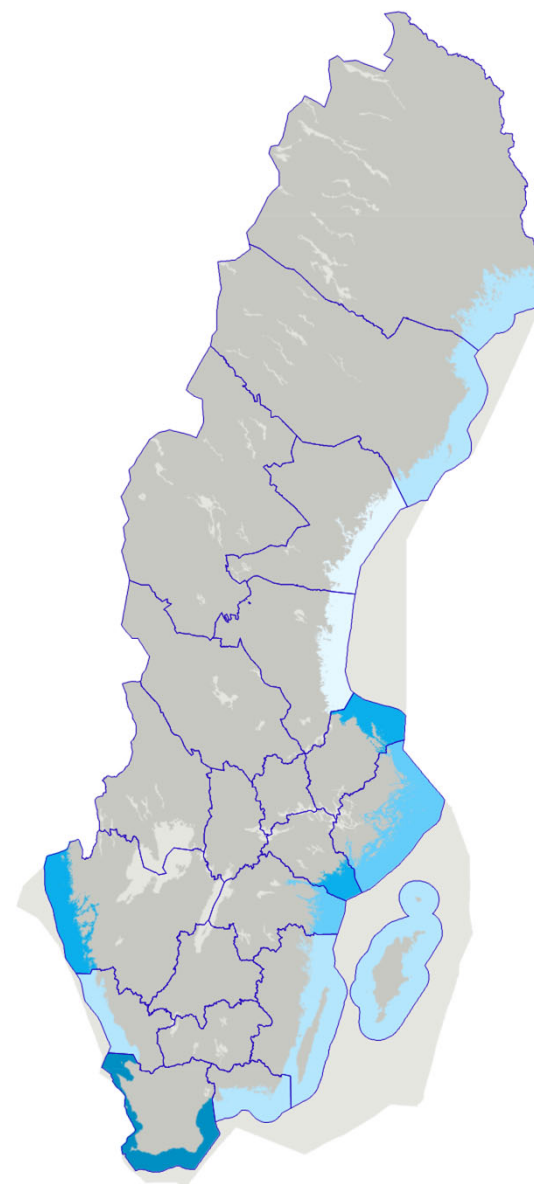
Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1

Karta 7. Skyddad natur i marin miljö, efter län, 2021-12-31

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1

Karta 8. Skyddad natur i marin miljö, efter regionalt havsområde, 2021-12-31

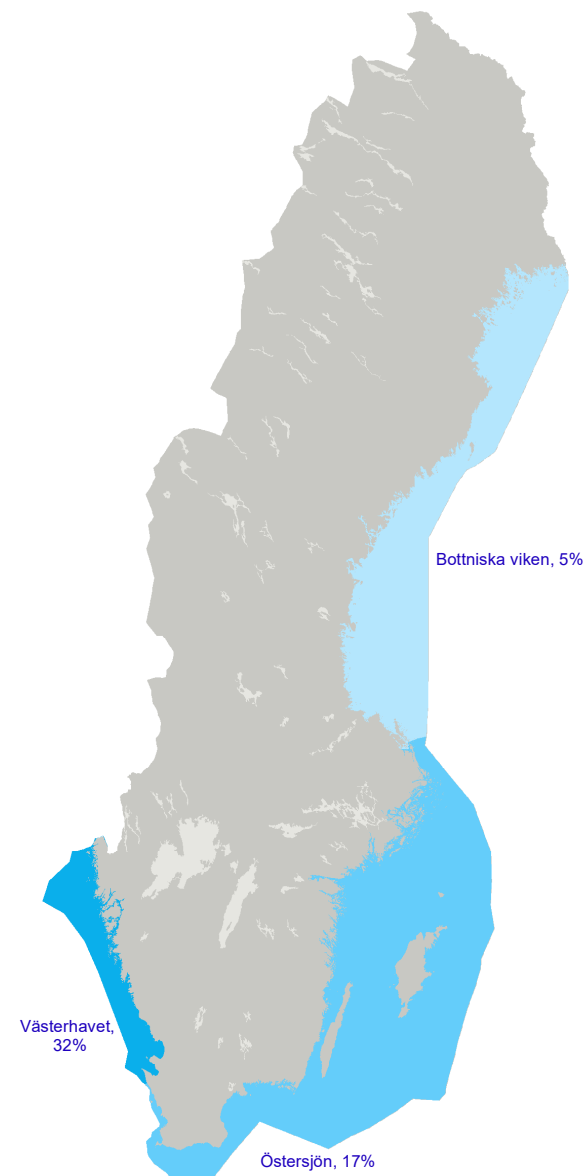
Andel i procent

Regionala havsområden är Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. De regionala havsområdena inkluderar den ekonomiska zonen.

Med skydd av marina miljöer avses:

- Marina nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och övriga biotopsskyddsområden
- Marina Natura 2000-områden (utpekade marina habitat 1110-1180, 1610-1630, 1650 och 8330).

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1

**Tabell 38. Sveriges tio största nationalparker och naturreservat i marin miljö,
2021-12-31**

Hektar är avrundat till jämna 10-tal.

Namn	Län	Havsareal i hektar
Svenska Högarna	Stockholms län	60 860
Skånska Kattegatt	Skåne län	58 600
Salvorev-Kopparstenarna	Gotlands län	56 030
Gräsö östra skärgård	Uppsala län	53 320
Örefjärden-Snöanskärgården	Västerbottens län	46 820
Falsterbohalvöns havsområde	Skåne län	41 240
Kosterhavets nationalpark	Västra Götalands län	37 960
Holmöarna	Västerbottens län	20 570
Väderöarna	Västra Götalands län	18 090
Kallfjärden	Norrbottens län	15 630

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsregistret och NMD 1.1.

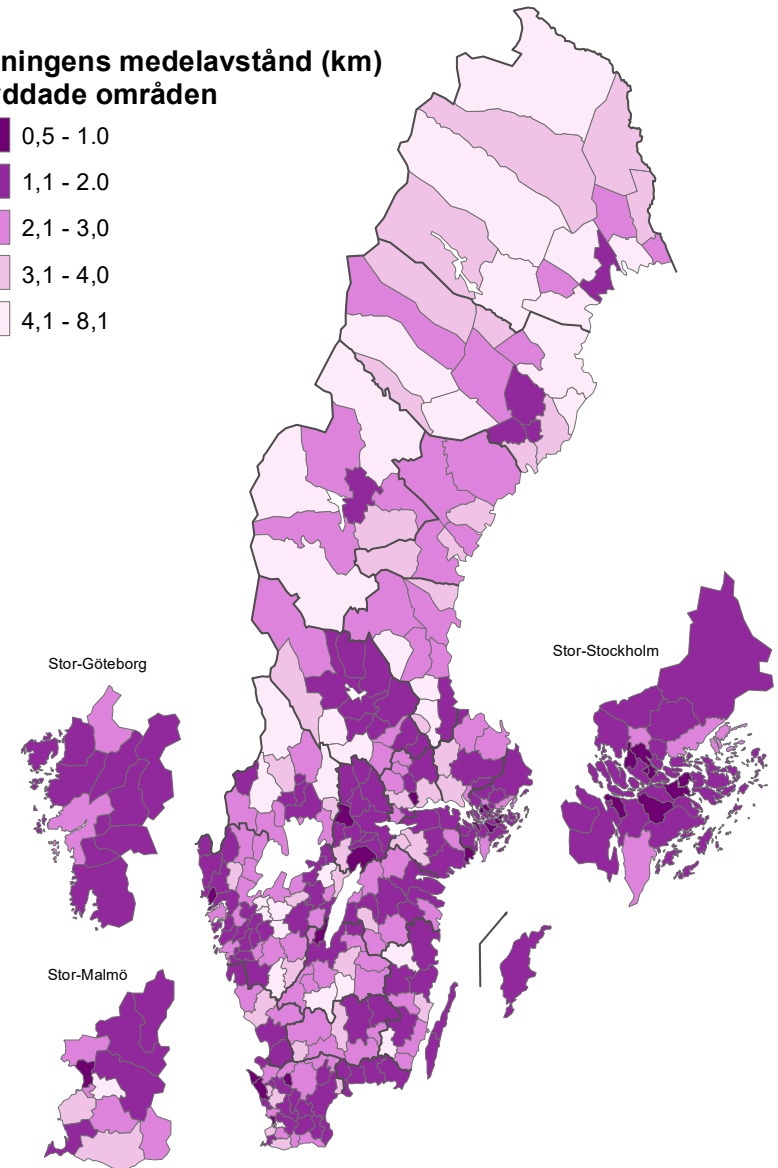
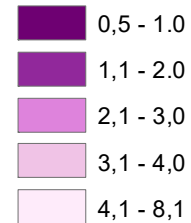
Befolkning och tillgänglighet

Karta 9. Befolkningens medelavstånd till skyddad natur, per kommun. 2021-12-31

Skyddad natur avser här
nationalparker, naturreservat,
naturvårdsområden,
biotopskyddsområden och Kungliga
nationalstadsparken

Källa: Naturvårdsregistret och SCB

Befolkningens medelavstånd (km)
till skyddade områden

Tabell 41. Tio-i-topp: Andel skyddad landareal i och omkring tätorter, 2021-12-31

Skyddad landareal inom statistiska tätorter 2020, med ett 3 kilometer brett omland.

Tätortskod	Tätortsbeteckning	Län	Andel skyddad landareal
0186TC102	Lidingö	Stockholms län	31%
0180TC101	Stockholm	Stockholms län	22%
0125TC102	Ekerö	Stockholms län	20%
0380TC125	Uppsala	Uppsala län	19%
0127TC103	Tumba	Stockholms län	18%
0163TC103	Upplands Väsby och Sollentuna	Stockholms län	17%
2580TC115	Luleå	Norrbottens län	17%
0192TC103	Nynäshamn	Stockholms län	16%
0181TC108	Södertälje	Stockholms län	15%
0662TC104	Gislaved	Jönköpings län	15%

Källa: Naturvårdsregistret och SCB.

Statistiken avser skyddad natur inom SCB:s statistiska tätorter 2020 med minst 10 000 invånare, samt i en zon på 3 kilometer från tätortsgrens.

Beslut, förvaltning och kostnader

Tabell 43. Tio-i-topp: Störst antal kommunalt inrättade naturreservat och naturvårdsområden. 2021-12-31

Län	Kommun	Antal områden efter beslutande myndighet	
		Kommun	Länsstyrelse
Örebro län	Örebro	19	36
Dalarnas län	Gagnef	16	13
Dalarnas län	Leksand	16	18
Stockholms län	Nacka	14	1
Skåne län	Lomma	12	2
Stockholms län	Huddinge	11	1
Stockholms län	Stockholm	11	0
Skåne län	Helsingborg	10	12
Stockholms län	Södertälje	9	17
Dalarnas län	Borlänge	9	12

Källa: Naturvårdsregistret och SCB.

Sveriges officiella
statistik

Tabell 44. Tio-i-topp: Störst areal i kommunalt inrättade naturreservat och naturvårdsområden. 2021-12-31

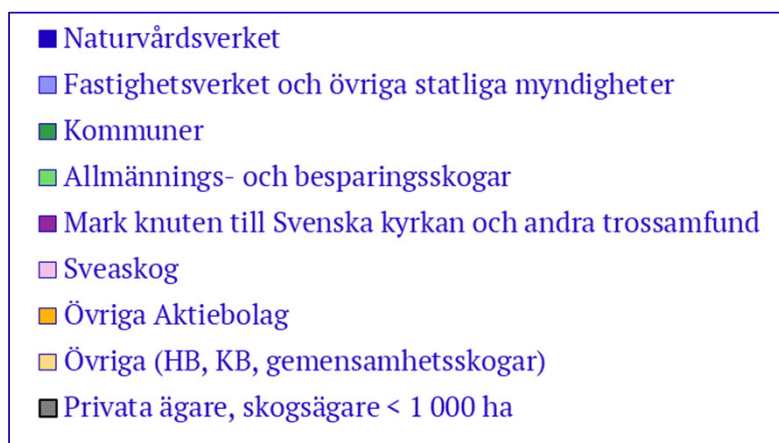
Län	Kommun	Totalareal i hektar efter beslutande myndighet	
		Kommun	Länsstyrelse
Stockholms län	Huddinge	5 422	4
Uppsala län	Uppsala	4 280	4 025
Skåne län	Helsingborg	3 816	909
Uppsala län	Tierp	2 530	10 962
Norrbottens län	Luleå	2 400	25 384
Stockholms län	Nacka	2 376	3
Örebro län	Örebro	2 283	3 709
Stockholms län	Stockholm	2 088	0
Kronobergs län	Växjö	1 640	5 250
Östergötlands län	Linköping	1 588	1 312

Källa: Naturvårdsregistret och SCB. Överlappande arealer är inte borträknade.

Sveriges officiella
statistik

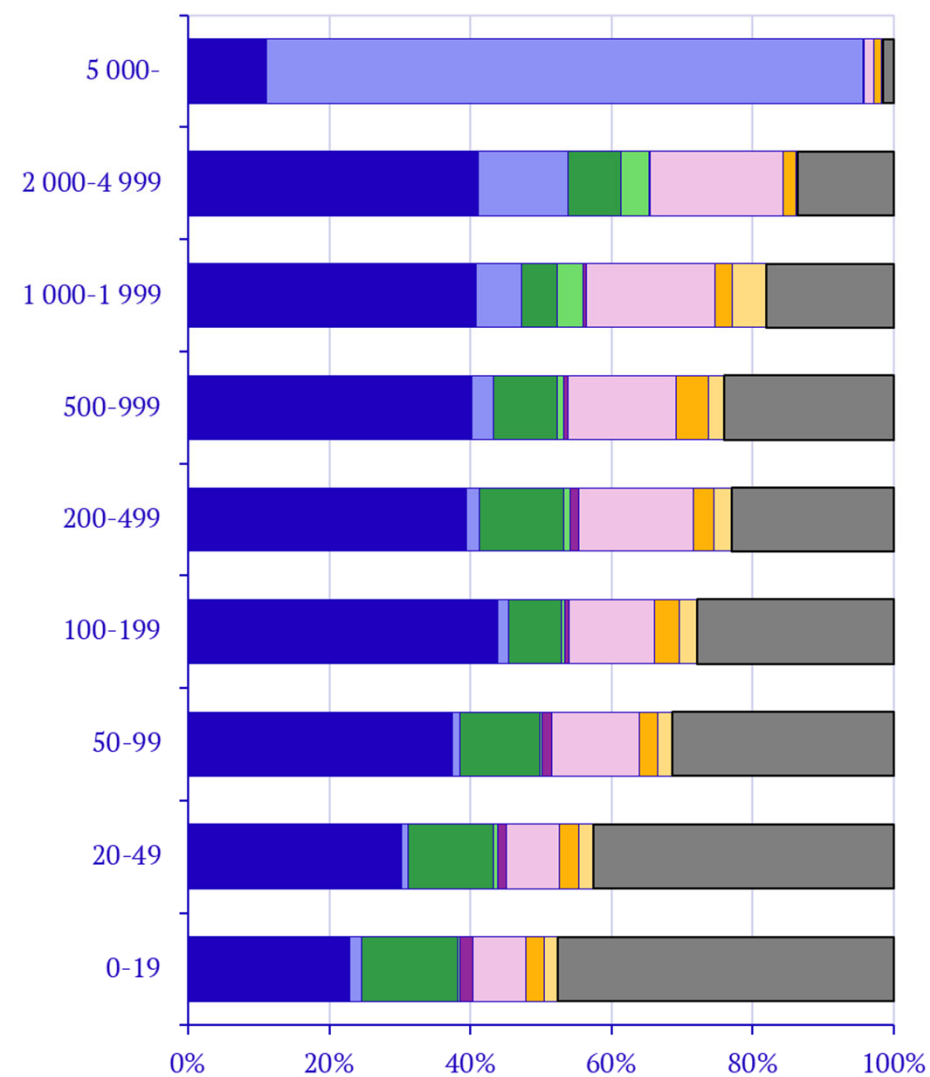
Diagram 21. Markägare i naturreservat efter storleksklass, 2021-12-31

Källa: Markägarkartan 2021, NMD 1.1 och Naturvårdsregistret.

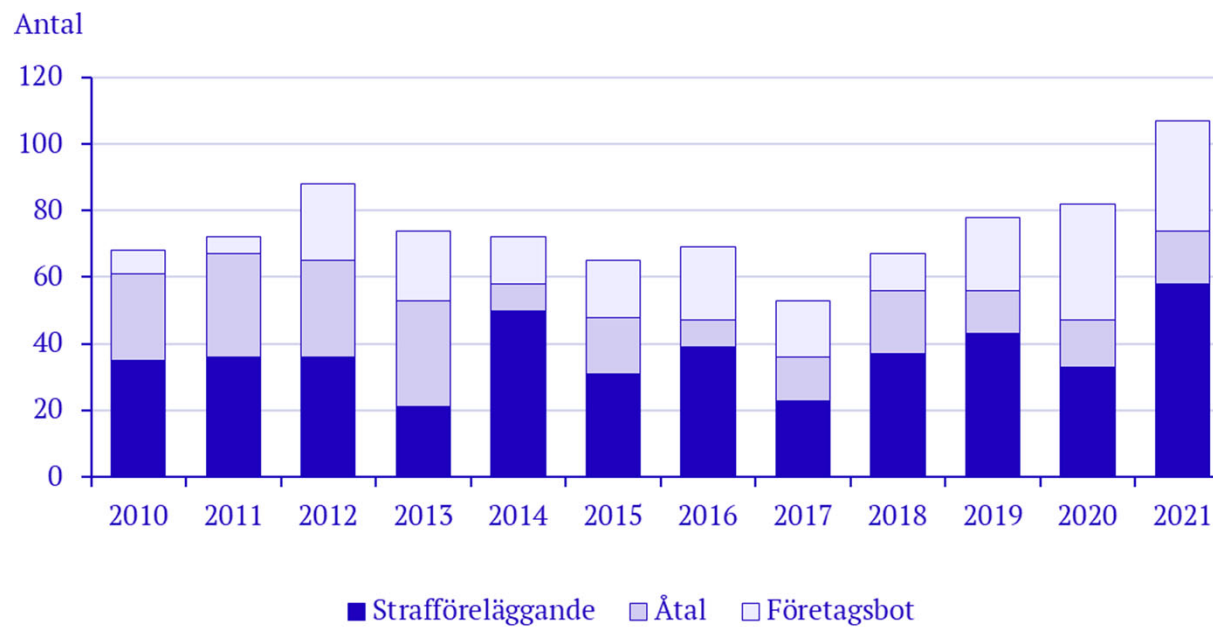
Statistiken avser naturreservat med gällandedatum till och med 2021-12-31.

Totalareal i hektar

Andel inom varje storleksklass

Diagram 22. Antal brottsmisstankar avseende brottskod 8015 "Brott mot områdesskydd, förseelse mot områdesskydd", 2010 till 2021

Källa: Åklagarmyndigheten

Protected Nature 2021

Formally Protected Nature in Sweden, 31/12/2021

		Total		Land and inland waters		Marine water	
Instruments	Number	Area in hectares	Share	Area in hectares	Share	Area in hectares	Share
Environmental Code, permanent formal protection							
National parks	30	743 502	1,4%	697 561	1,6%	45 941	0,6%
Nature reserves	5 342	5 040 985	9,5%	4 339 466	9,7%	701 520	8,6%
Nature conservation areas	89	149 346	0,3%	123 014	0,3%	26 332	0,3%
Habitat protection areas in forest land	8 617	32 713	0,1%	32 710	0,1%	3	0,0%
Habitat protection areas, other	129	475	0,0%	328	0,0%	146	0,0%
National City Park	1	2 614	0,0%	1 821	0,0%	794	0,0%
Natura 2000	4 125	7 802 894	12,4%	5 797 073	13,0%	2 005 821	9,1%
Total permanent protection, without overlap		8 850 626	14,3%	6 544 710	14,6%	2 305 916	12,8%
Land Code, time-limited formal protection							
Nature conservation agreements	5 769	167 931	0,3%	167 881	0,4%	50	0,0%
Intra-governmental agreements							
Swedish Fortifications Agency	56	32 270	0,1%	32 214	0,1%	56	0,0%
All instruments, without overlap		9 029 841	14,7%	6 723 821	15,0%	2 306 019	12,8%

Source: Statistics Sweden and the Swedish register on areas protected under the Environmental Code.

Kontakt

SCB

Karin Hedeklint
mark.vatten.gis@scb.se

Naturvårdsverket

Birgitta Olsson
Birgitta.olsson@naturvardsverket.se

